

**DE ANI DE PROFESIONALISM
ȘI PARTENERIATE!**

MULȚUMIM PENTRU ÎNCREDERE!

DAREA DE SEAMĂ A ORGANULUI EXECUTIV 2023

CUPRINS

---

1. introducere.....	3
2. mediul economic.....	4
3. informație generală	6
4. indicatori financiari de performanță	8
4. activitatea de creditare	11
5. managementul resurselor umane.....	15
6. managementul riscurilor	17
7. realizarea obiectivelor pentru anul 2023	19
8. obiectivele pentru anul 2024	20

1. INTRODUCERE

Darea de seamă este elaborată și prezentată conform prevederilor legislației și statutului **O.C.N. ”CORPORAȚIA DE FINANȚARE RURALĂ” S.A** (în continuare Corporația de Finanțare) în baza rezultatelor reflectate în raportul financiar anual, datelor reflectate în programul informațional de evidență internă și altor surse oficiale de informare.

Darea de seamă constituie un document sumativ a tuturor activităților efectuate în cadrul Corporației de Finanțare pentru anul 2023.

2. MEDIUL ECONOMIC

După recesiunea economică provocată de situația din regiune, criza energetică, inflația accelerată, întreruperile lanțurilor de producție la nivel mondial și condiții meteo secetoase, în anul 2023 se aștepta o redresare economică modestă (+2%), susținută în mare parte, de impulsul bugetar și politica relaxantă promovată de Banca Națională a Moldovei.

În realitate, consecințele crizelor multiple care au influențat economia în anul precedent a menținut în stagnare activitatea economiei naționale în anul 2023. Conform informației Biroului Național de Statistică Produsul Intern Brut în anul trecut a înregistrat estimativ o creștere de 0,7%, comparativ cu anul 2022.

Pe parcursul anului 2023 datele statistice cu frecvență înaltă (producția industrială, comerțul interior de bunuri și servicii, remiterile, creditarea, indicatorii bugetari, indicatorii externi etc.) au scos în evidență un ritm de încetinire a economiei mai accentuat decât s-a anticipat. Pe de altă parte, rezultatele optimiste din sectorul agricol, scăderea presiunii inflaționiste și relaxarea condițiilor financiare erau factorii de bază care trebuia să contribuie pozitiv la evoluția economiei naționale.

Cererea externă anemică, consecințele crizei energetice, războiul din țara vecină, creșterea prețurilor sunt factorii de bază ce continuă să afecteze *sectorul industrial*.

În rezultatul măsurilor întreprinse de Banca Națională *rata inflației*, la finele anului a atins ținta stabilită (5% +/- 1,5%) și a constituit 4,2%. Descreșterea cererii interne ca rezultat al politicii monetare restrictive este factorul principal cu efect dezinflaționist. Totodată, diminuarea cererii externe, iarna caldă în regiunea europeană și crearea lanțurilor logistice noi au determinat scăderea prețurilor internaționale la resursele energetice, produsele alimentare și materia primă.

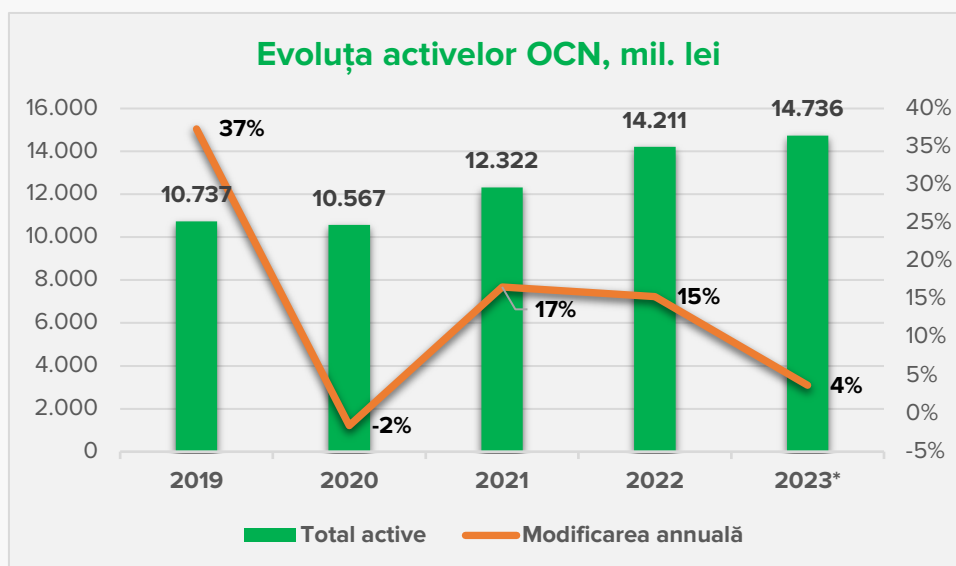
Leul moldovenesc în anul 2023 s-a apreciat față de ambele valute de bază - dolarul SUA și Euro. Moneda națională a marcat o apreciere de față de dolarul SUA în termeni nominali (de la 19,16 lei pentru 1 dolar american la 01.01.2023 până la 17,48 lei la 30.09.2023), iar față de Euro leul moldovenesc de la 20,38 până la 19,34.

Biroul Național de Statistică informează că, în trimestrul IV 2024 câștigul salarial mediu lunar nominal brut, la unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, a constituit 13.401 lei, fiind în creștere cu 16,1% față de trimestrul IV 2022. În termeni reali câștigul salarial s-a majorat cu 10,3%.

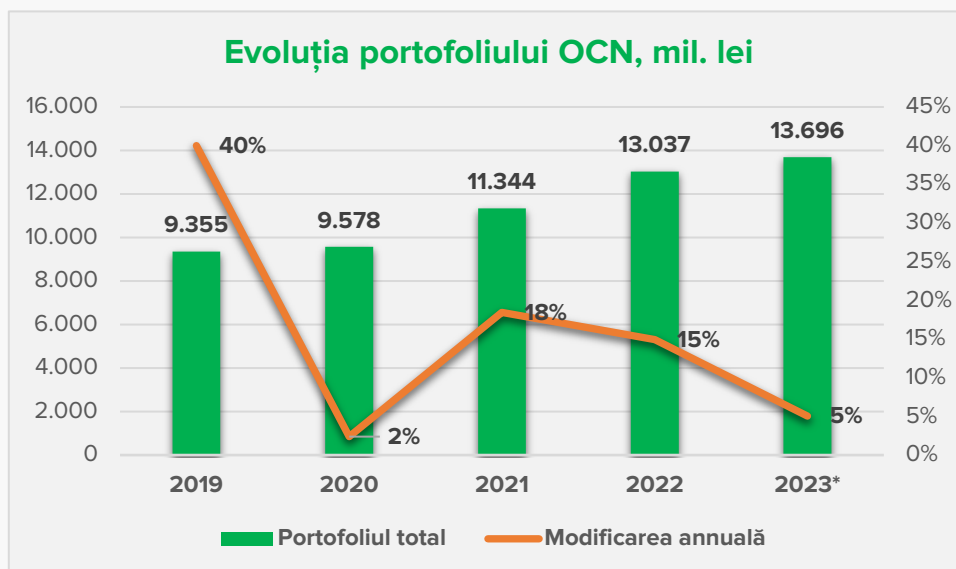

Creșterea sectorului organizațiilor de creditare nebancaară din Republica Moldova (în continuare OCN) continue și în anul 2023, prin majorarea activelor, portofoliilor și numărului de clienți deserviți, dar în dinamică mai lentă comparativ cu ultimii ani.

Conform datelor disponibile ale Băncii Naționale a Moldovei (în continuare BNM), în anul 2023, activele sectorului OCN după rezultatele de 9 luni a constituit total 14,73 mild lei, **cu 3,7% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2022,

iar portofoliul de credite acordate a constituit 13,69 mild lei, **cu 5% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2022.

3. INFORMAȚIE GENERALĂ

Corporația de Finanțare este o companie privată, care își desfășoară activitatea în scopul obținerii profitului în favoarea acționarilor săi, în temeiul Legii privind organizațiile de creditare nebancaară, altor acte normative, statut și a regulamentelor interne.

Pentru atingerea scopului sus menționat, Corporația de Finanțare practică următoarele activități:

- a) acordarea creditelor;
- b) leasingul financiar;
- c) prestarea serviciilor aferente creditelor acordate;
- d) acordarea serviciilor de intermediere în asigurări în calitate de agent bancassurance.

Activitatea de bază a Corporației de Finanțare este acordarea creditelor, în special AEÎ, persoanelor juridice cu capital integral privat, persoanelor fizice care desfășoară activități de întreprinzător și persoanelor fizice pentru necesități personale.

Corporația de Finanțare finanțează majorarea capitalului circulant, investiții în mijloace fixe, acordă credite pentru îmbunătățirea condițiilor de trai și alte necesități ale populației.

Pe parcursul întregii activități, Corporația de Finanțare a reușit să se poziționeze ca o companie de creditare responsabilă și onestă față de clienții săi, oferind produse avantajoase și concurențiale. Modelul de afacere, care este promovat de Corporația de Finanțare, se bazează pe relații durabile cu clienții și partenerii săi, pe respectul reciproc a condițiilor contractuale și transparență maximă.

Corporația de Finanțare, prin dezvoltarea valorilor de guvernanță și realizarea planurilor stabilite, contribuie la dezvoltarea nu numai a portofoliului de credite, dar și a sistemului de microfinanțare, în special al segmentului AEÎ.

Capitalul social al companiei la sfârșitul anului 2023 a constituit 5.223.675 lei, care este format din 69.649 acțiuni cu valoare nominală de 75 lei. **Structura capitalului** reprezintă valori mobiliare - acțiuni ordinare nominative în număr de 58.988 bucăți și acțiuni preferențiale nominative 10.661 bucăți.

Structura acționarilor, pe parcursul anului 2023 nu a suferit schimbări esențiale. Deținătorii acțiunilor ordinare continue să fie 34 Asociații de Economii și Împrumut, din care Asociația Națională Centrală a

Asociațiilor de Economii și Împrumut (în continuare ANCAEÎ), cu un număr de 54.665 acțiuni (92,67% din acțiunile nominative ordinare cu drept de vot) continuă să fie acționar majoritar sau 78,49% din total acțiuni). Acțiunile preferențiale dețin 22 persoane fizice, din care cel mai mare deținător posedă 3.309 bucăți (4,45% din total acțiuni).

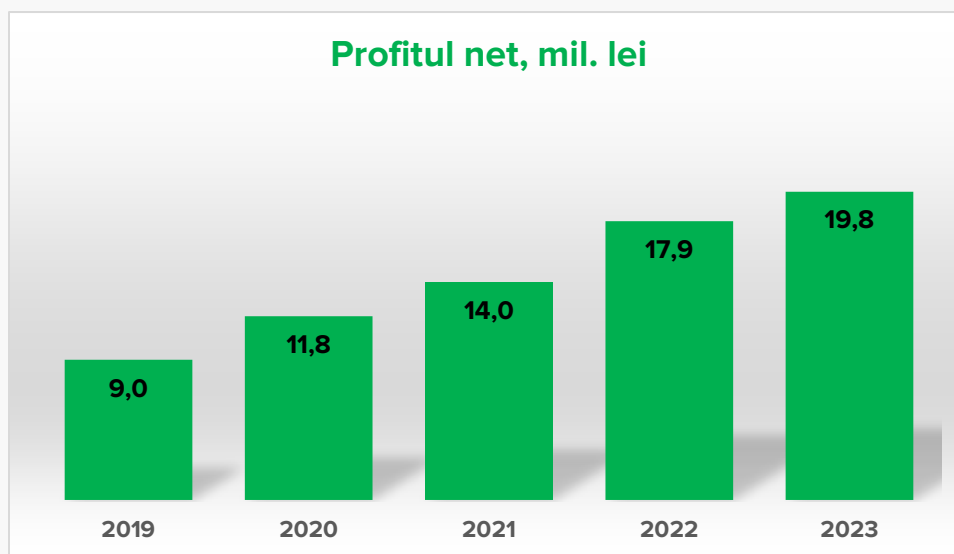
Cota pe piața OCN-urilor pe parcursul ultimilor ani rămâne stabilă până la 2% ultimii 4 ani.

Potrivit datelor prezentate de BNM pentru 9 luni a anului 2023, privind activitatea organizațiilor nebancare a Republicii Moldova, Corporația de Finanțare se plasează pe locul 14, după valoarea activelor totale și pe locul 14, după portofoliul de credite acordate (pe același loc comparativ cu sfârșitul anului 2022) și pe locul 11, după nivelul profitului net obținut (în creștere cu 1 locuri comparativ cu sfârșitul anului 2022).

4. INDICATORI FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ

Profitul net obținut de Corporația de Finanțare în anul 2023 s-a majorat comparativ cu anul precedent. Corporația de Finanțare, conform raportului privind veniturile și cheltuielile, a obținut profit net în sumă de **19,8 mil. lei**, cu **1,88 mil. lei (+10%) mai mult**, comparativ cu perioada precedentă a anului 2022 și cu **3,48 mil. lei (+21%) mai mult**, comparativ cu profitul stabilit în planul de activitate, pentru anul 2023.

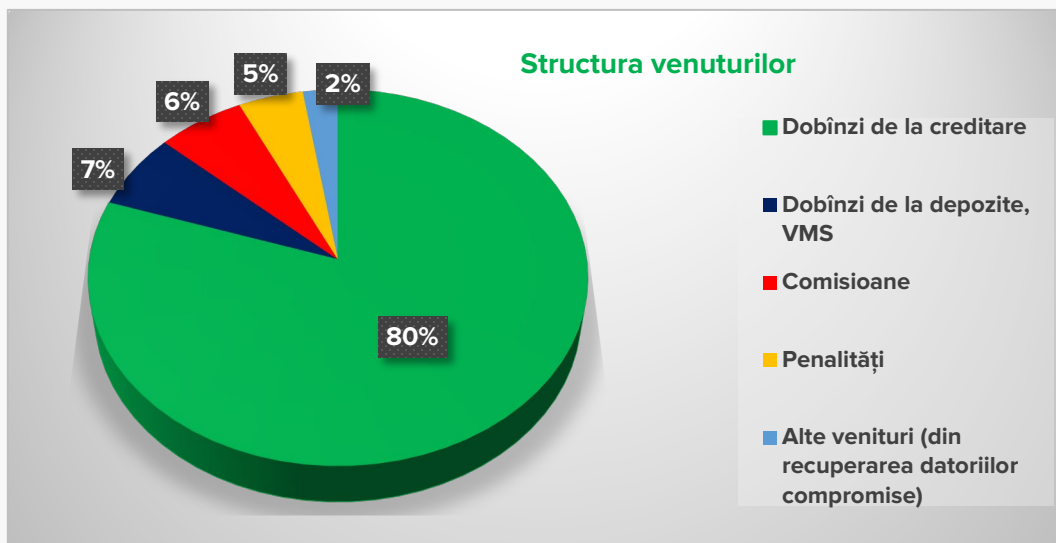

Corporația de Finanțare și-a atins indicatorul planificat la capitolul profitului net pentru anul 2023 grație creșterii și bună gestionare a portofoliului de credite pe segmentul creditării clienților cu excepția AEÎ, modificării structurale a proceselor interne de creditare, modificării operative a condițiilor produselor de creditare și gestionarea riscurilor de activitate.

Venitul din activitatea operațională de bază, în anul 2023, a constituit **41,3 mil. lei**, cu **0,10 mil lei mai puțin** comparativ cu anul 2022. Obținerea venitului la nivelul anului precedent se datorează gestionării eficiente portofoliului de credite acordate, recuperărilor creditelor neperformante operativ, ratelor dobânzilor la produsele de creditare și optimizarea la timp a cheltuielilor operaționale.

Componentele de bază în structura venitului brut constituie dobânzile de la acordarea creditelor în proporție de 80,1%, la fel cum și anul precedent, dobânzile de la depozite și VMS în proporție de 6,6%, în creștere de 2 ori comparativ cu anul precedent, comisioane în proporție de 6,2%, în scădere cu 1 punct

procentual, penalități în proporție de 4,6%, egală cu anul precedent și venituri din recuperarea creanțelor înregistrate la extrabilanț în proporție de 2,5%, în scădere cu 2 puncte procentuale comparativ cu anul

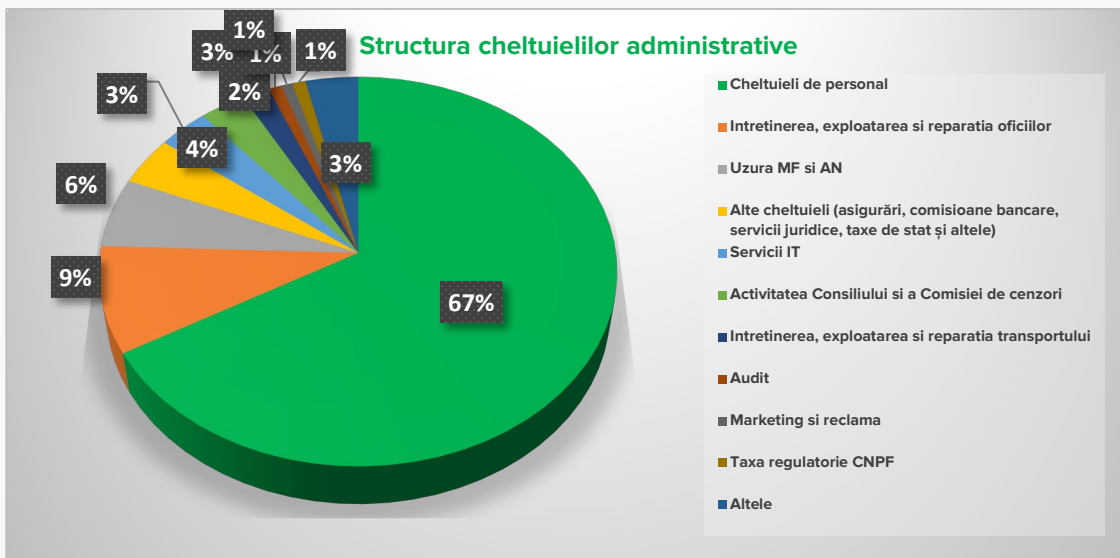

2022.

În anul 2023, au fost obținute venituri din dobânzi 32,14 mil. lei, din care 27,49 mil. (86%) de la credite acordate altor tipuri de clienți și 4,64 mil. lei (14%) de la credite acordate AEÎ.

Trebuie de menționat că ultimii ani se înregistrează un declin constant a venurilor din dobânzile primite de la creditele acordate AEÎ, de la 38% în anul 2020 până la 14% în anul 2023,

Cheltuielile administrative în anul 2023 au constituit 14,39 mil. lei, **cu 1,2 mil. lei (-7,69%) mai puțin** comparativ cu anul precedent. Ele constituie 67% din total cheltuieli ale Corporației de Finanțare, la o valoare egală cu cea a anului precedent.

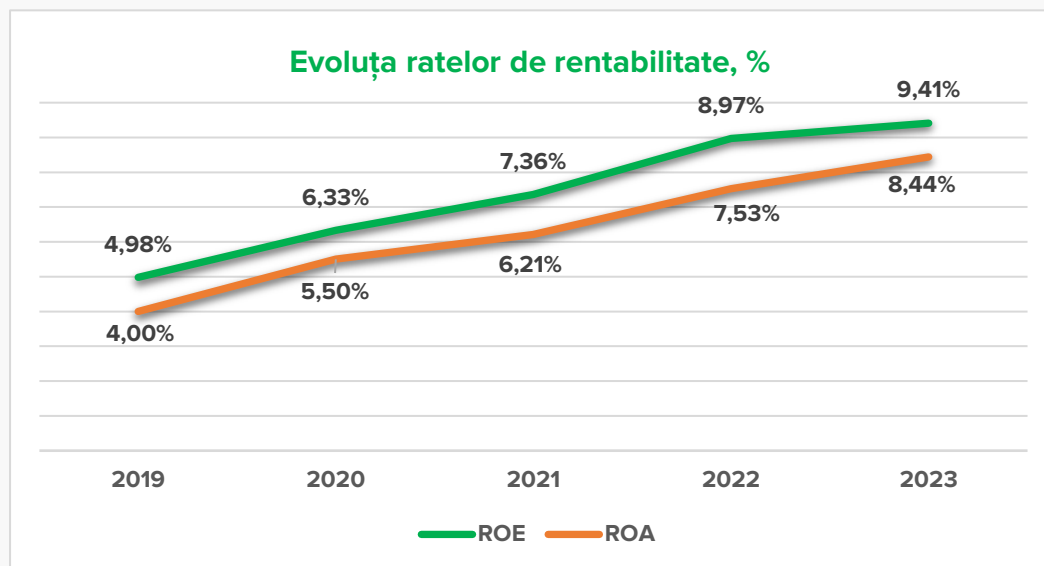
Structura cheltuielilor operaționale reflectă o cotă mare a cheltuielilor de personal, care constituie 67% din toate cheltuielile administrative, ce denotă un accent evident pe personalul companiei și eficiența lui ca rezultatul formării unei baze salariale ajustată la condițiilor pe peții muncii și elaborarea instrumentelor de motivare pentru obținerea rezultatelor financiare planificate.

Cheltuielile privind dobânzile în anul 2023 au constituit 1,2 mil. lei, cu **3,97 mil. lei (-69,4%) mai puțin** comparativ cu anul 2022, din motivul rambursării anticipate a creditelor/împrumuturilor primite.

Activele Corporației de Finanțare la sfârșitul anului 2023 au constituit 235,4 mil. lei, **cu 1% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2022

Pasivele (sursele de finanțare) Corporației de Finanțare sunt formate din datoriile și capitalul propriu, care constituie respectiv 7,95% și 92% din suma totală. La sfârșitul anului 2023, creditele și împrumuturile primite au constituit 17,59 mil. lei, cu **35% mai puțin** comparativ cu sfârșitul anului 2022.

Indicatorii de rentabilitate pentru anul 2023 reflectă o majorare comparativ cu anii precedenți. Astfel, la sfârșitul anului 2023, rentabilitatea capitalului (ROE) și activelor (ROA) au constituit respectiv 9,41% și 8,44%.

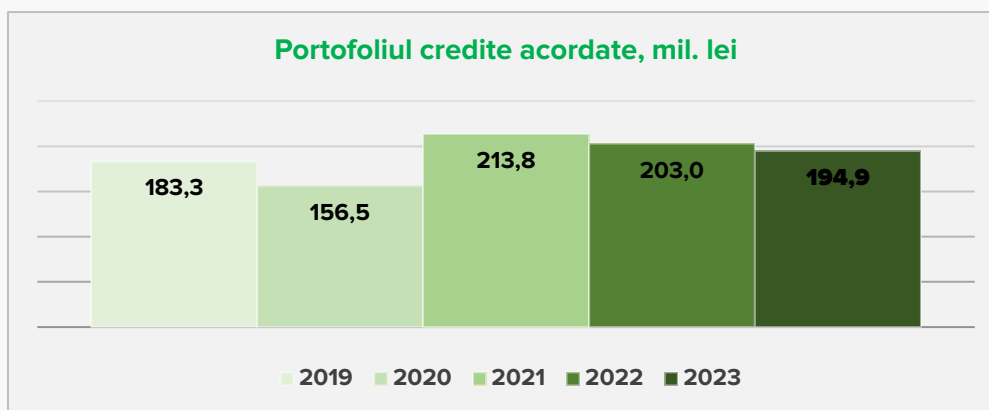

4. ACTIVITATEA DE CREDITARE

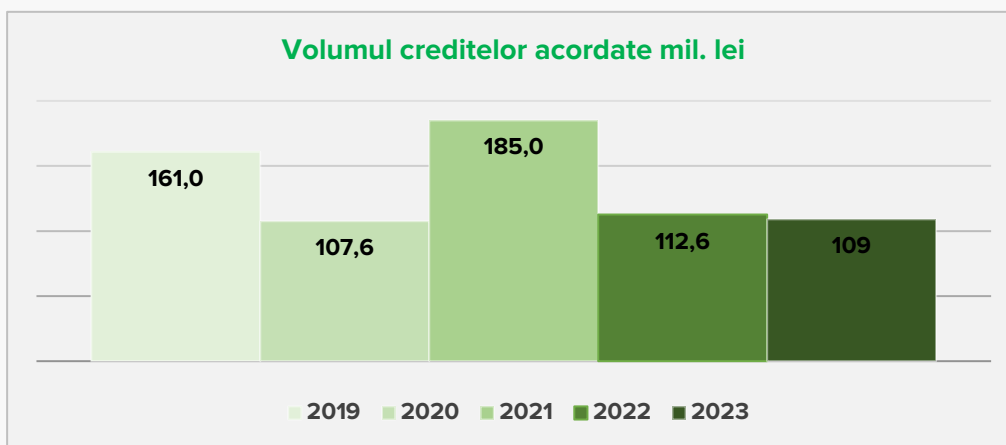
Portofoliul de credite

În anul 2023, portofoliul de credite și volumul de credite acordate a înregistrat scădere comparativ cu anul precedent.

La sfârșitul anului 2023, portofoliul de credite constituia 194,9 mil. lei, **cu 8,1 mil. lei (4%)**,

Iar suma totală a creditelor eliberate pe parcursul anului a constituit 109,0 mil. lei, **cu 3,6 mil. lei (3%) mai puțin** comparativ cu anul 2022.

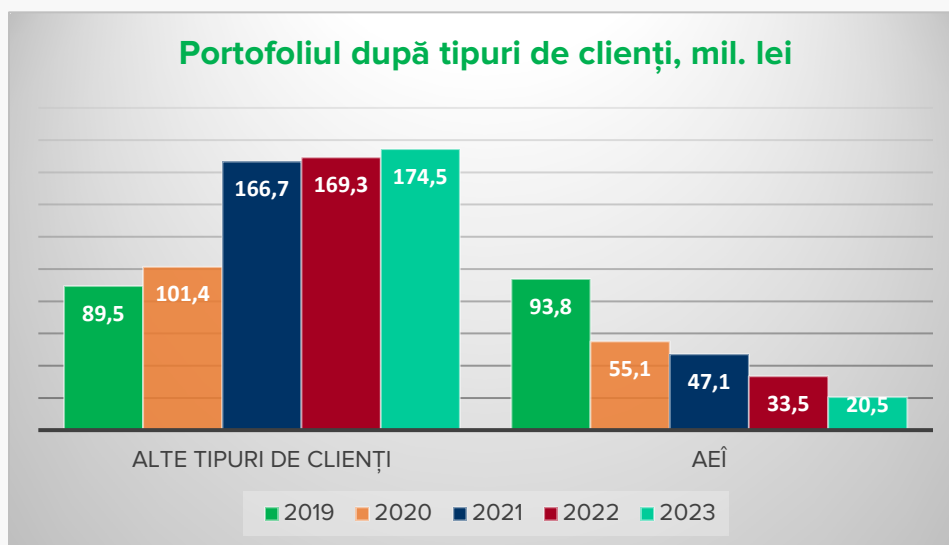
Acest rezultat a fost determinat de mai mulți factori, din care principali sunt:

- *Adaptarea dificilă la modificarea condițiilor de creditare a persoanelor fizice după intrarea în vigoare a Regulamentului privind creditarea responsabilă.*
- *Lipsa unei strategii clare privind rolul Corporației de Finanțare în finanțarea sectorului AEÎ și planul de afaceri pentru termen mediu.*

- *Insuficiența instituțională și structurală a companiei la efectul schimbărilor sau șocurilor pe piața financiară.*

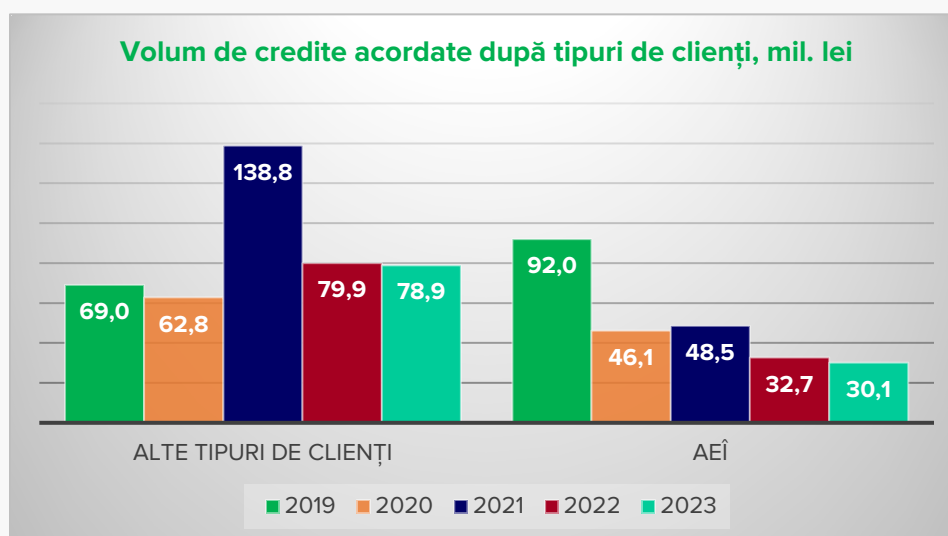
Structura portofoliului de credite

Structura portofoliului de credite după tipuri de clienți la sfârșitul anului 2023 se prezintă în următorul fel:

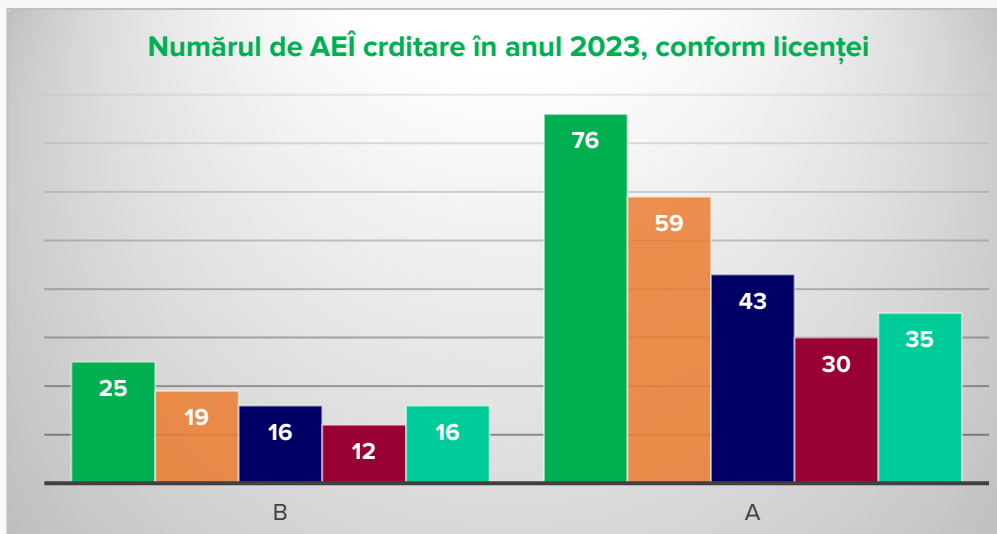

În anul 2023 structura portofoliului continue să se schimbe.

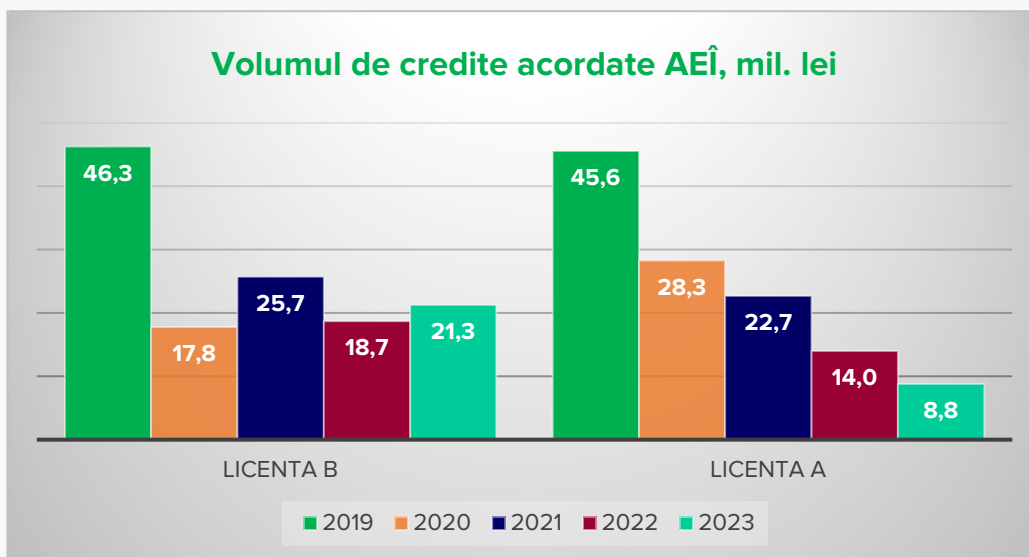
În anul 2023, AEÎ-ilor li s-a oferit credite în volum de 30,1 mil. lei, **cu 2,58 mil. lei**, iar altor tipuri de clienți li s-a acordat credite în volum de 78,9 mil, lei, **cu 1,03 mil. lei mai puțin** comparativ cu anul 2022.

Numărul de AEÎ, care au primit credite în anul 2023, este în creștere cu 9 AEÎ, comparativ cu anul 2022.

În dependență de tipul licenței AEÎ, volumele de credite acordate sunt următoarele: posesorii de licență tip B au primit în 2023 credite în volum de 21,3 mil. lei, **cu 2,6 mil. lei mai mult**, iar posesorii de licență de tip A au primit credite în volum de 8,8 mil. lei, **cu 5,2 mil. lei mai puțin** comparativ cu volumul de credite primit în anul 2022.

În anul 2023, activitatea de bază a Corporației de Finanțare a fost afectată de factorii menționați mai sus și nu a atins indicii planificați privind portofoliul și volumul de credite acordate, dar acesta nu a dus la

micșorarea rezultatelor financiare planificate, ce permite de a considera acest factor ca unu compensatoriu și potențial pentru realizarea planului de afaceri pentru termen mediu.

Calitatea portofoliului de credite

Indicatorul calității portofoliului PAR>30 zile, pentru anul 2023, în mediu constituie 3,39% și demonstrează încadrarea în normele stabilite.

La 31.12.2023 valoarea activelor renegociate a constituit 1,0 mil. lei (4 clienți, 7 contracte).

Pe parcursul anului 2023 valoarea activelor neperformante **transmise, pentru recuperarea silită** constituia 3,5 mil. lei (22 clienți, 25 contracte).

La 31.12.2023 soldul creditelor compromise decontate în contul extrabilanțier al Corporației de Finanțare constituia 22,3 mil. lei, din care 13,2 mil. lei revin creditelor formate de AEÎ și 6,5 mil lei formate de clienții CD. Pe parcursul trimestrelor I-IV suma creanței de 2,3 mil. lei, a fost recuperată, din care restanțele formate de către clienții CD constituie 1,8 mil. lei, iar 0,4 mil. lei din creanțele formate de AEÎ .

La 31.12.2023 spre recuperare se află active în valoare totală de 28 mii. lei, din care 4,9 mil. lei active bilanțiere și 22,3 mil. lei active extrabilanțiere, dina care 9,3 mil. lei se află în gestiunea companiilor de colectare creanțelor.

5. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

Principalele obiective în domeniul resurselor umane în 2023 au fost următoarele: evaluarea capacităților personalului, dezvoltarea lui profesională, menținerea factorului motivațional în rândul angajaților.

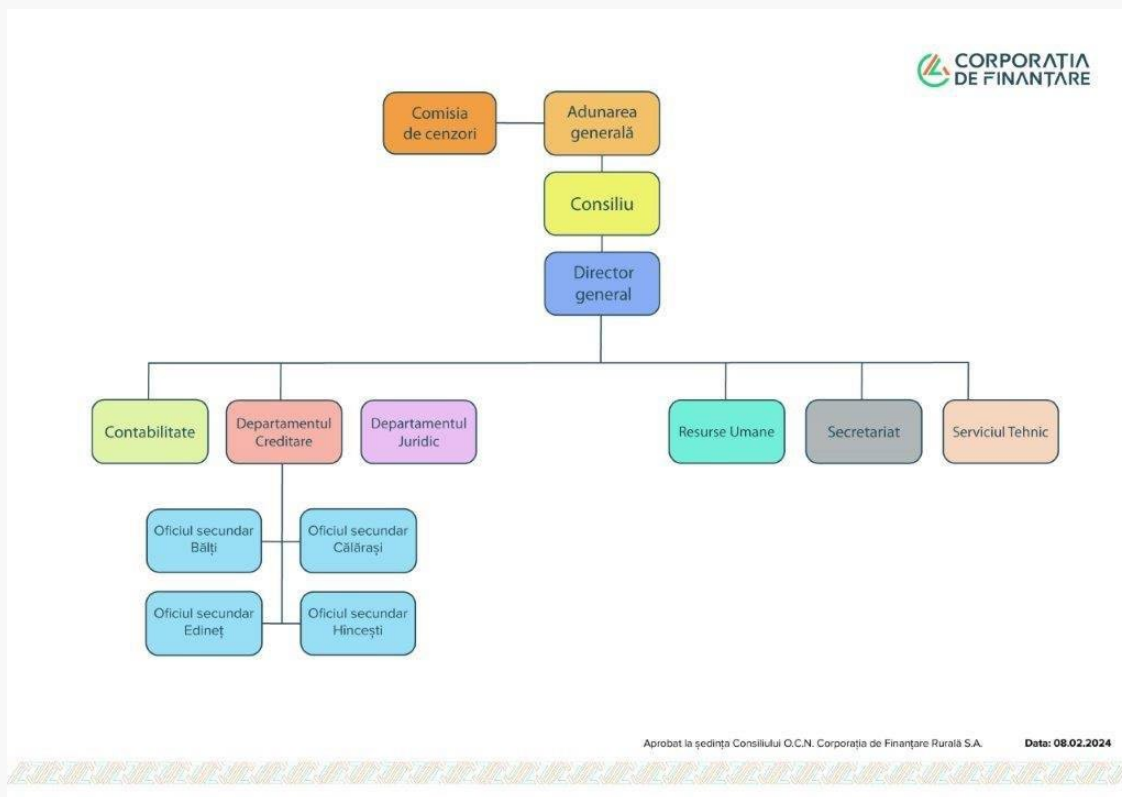
Echipa Corporației de Finanțare este formată din 22 de persoane și este structurată în departamente și servicii, care acoperă necesitățile curente, generate de activitatea de bază.

Corporația de Finanțare, pe toată durata activității sale, a pus accentul pe satisfacerea factorilor motivaționali în lucrul angajaților și a asigurat condiții contorte de îndeplinire a funcțiilor de serviciu pentru contribuirea maximă la rezultatele pozitive ale companiei.

Pentru Corporația de Finanțare, este foarte important ca angajații să dorească o creștere și o dezvoltare pe plan personal și profesional, iar politica internă are ca scop oferirea oportunității de creștere individuală pentru toți membrii echipei.

Corporația de Finanțare încearcă să creeze un mediu de muncă motivant și dinamic, productiv și corespunzător unor standarde de angajare înalte.

Structura Corporației de Finanțare la sfârșitul anului 2023 se prezenta în următorul fel:

În anul 2023 Corporația de Finanțare a suspendat activitatea oficiului secundar în Chișinău, sectorul Râșcani în legătură cu ajustarea modelului de activitate pentru un oficiu secundar și ajustarea cheltuielilor de întreținere, cu perspectiva de a identifica un oficiu cu potențial mai mare deservire a clienților.

La moment, compania dispune de 5 oficii secundare (oficiul Bălți, oficiul Edineț, oficiul Călărași, oficiul Hâncești) și oficiul central în care se deservesc clienții preponderent zonelor în care se situează.

Pentru anul 2024 se planifică următoarele acțiuni legate de managementul resurselor umane:

- crearea oportunităților de dezvoltare prin oferirea cursurilor/training-urilor necesare;
- optimizarea proceselor administrative legate de personal;
- corelarea salariilor și plăților compensatorii cu strategia și planul financiar al Corporației de Finanțare.

6. MANAGEMENTUL RISCURILOR

Corporația de Finanțare gestionează riscurile prin practica sistematică de evaluare a proceselor interne, identificându-le într-un mod eficient și la timp.

Cele mai importante riscuri financiare la care este expusă Corporația de Finanțare sunt următoarele: **riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul ratei dobânzii.**

RIScul DE CREDIT

Managementul riscului de credit se bazează pe respectarea principiilor de desfășurare a activității de creditare a companiei:

- Analiza detaliată a capacității de plată a clienților;
- Documentarea evaluării riscului de credit;
- Evitarea supra îndatorării clienților;
- Stabilirea relațiilor de încredere pe durata contractuală și menținerea comunicării cu clienții;
- Monitorizarea în continuu a rambursării creditelor;
- Managementul strict al restanțelor;
- Implementarea proceselor prudente și documentate;
- Respectarea "principiului celor patru ochi".

RIScul DE LICHIDITATE

Fluxul de numerar este instrumentul conceput pentru a oferi managementului o imagine realistă a situației viitoare. Acesta include situația actuală/prognoze aferente plasărilor în conturi de depozitare sau în alte instrumente financiare, plățile ce urmează a fi efectuate, fondurile noi și evoluția creditelor, etc. Riscul de lichiditate cu o strictă regularitate este măsurat și limitat, bazându-se pe analiza GAP-urilor de lichiditate care se calculează utilizând maturitatea contractuală a activelor și datoriilor.

Abordarea companiei, în ceea ce privește gestionarea lichidităților, este de a evalua în mod continuu poziția de lichiditate și de a menține resurse lichide, suficiente pentru a-și îndeplini obligațiunile de plată scadente.

RIScul RATEI DOBÂNzII

Instrumentele principale de evaluare a riscului ratei dobânzii sunt analiza GAP-ului ratei dobânzii, stress testele cu valori prognozate și critice, setarea limitelor aferente valorii capitalului. Evaluarea riscului ratei dobânzii este bazată pe o analiză a decalajului ratei dobânzii, stabilind impactul valorii economice asupra veniturilor și capitalului, făcând astfel posibilă compararea riscului cu limitele stabilite.

Riscurile gestionate nu se limitează la cele relatate, dar au o influență mai redusă față de activitatea companiei.

7. REALIZAREA OBIECTIVELOR PENTRU ANUL 2023

A. Creșterea portofoliului de credite cu 10%;

- **Nu a fost realizat.** (Comentarii: 1. *Adaptarea dificilă la modificarea condițiilor de creditare a persoanelor fizice după intrarea în vigoare a Regulamentului privind creditarea responsabilă.* 2. *Lipsa unei strategii clare privind rolul Corporației de Finanțare în finanțarea sectorului A&E și planul de afaceri pentru termen mediu.* 3. *Insuficiența instituțională și structurală a companiei la efectul schimbărilor sau șocurilor pe piața financiară.*)

B. Menținerea calității portofoliului de credite la nivel sub 6%;

- **Realizat** (Comentarii: *Pe parcursul anului 2023, PAR-ul a fost menținut la nivel sub indicatorul stabilit.*)

C. Îndeplinirea indicatorilor de performanță financiari planificați;

- **Realizat** (Comentarii: *Au fost obținute rezultate stabilite de planul de activitate pentru anul 2023.*)

D. Realizarea cheltuielilor la nivel planificat;

- **Realizat** (Comentarii: *A fost obținute rezultate conform bugetului stabilit.*)

E. Ajustarea proceselor de creditare după obiectivele strategice ale Corporației de Finanțare;

- **Realizat parțial** (Comentarii: *Au fost efectuate unele modificările necesare pentru optimizarea întocmirii documentelor necesare pentru procesul de creditare. Nu a fost realizat proiectul unei pagini web cu posibilitatea complexă de gestiune pentru client.)*

F. Modificarea structurii organizatorice a Corporației de Finanțare și statelor de personal conform necesităților curente;

- **Nu a fost realizat** (Comentarii: *Pe parcursul anului a fost luată decizia de amâna implementarea proiectului până la aprecierea privind modelul și rolul final a Corporației de Finanțare în sistem.*)

8. OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2024

- A. Creșterea portofoliului de credite și volumului de credite acordate cu 10% comparativ cu anul precedent;
- B. Menținerea calității portofoliului de credite la nivel sub 6%;
- C. Îndeplinirea indicatorilor de performanță planificați conform deciziei Consiliului;
- D. Realizarea cheltuielilor la nivel planificat;
- E. Ajustarea proceselor de creditare după obiectivele strategice ale Corporației de Finanțare;
- F. Realizarea unei platforme de discuții privind modelarea rolului Corporației de Finanțare în sistem;